

ánk céljairól az ijesztőket kivéve mitsem tudunk, nem csuda ha laikus eszünk a sok lári-fári közt a fontolgatásban olykor kimerül s kételyvel nyomott keblünk kiküzdésénél magát súlya alá, feltűnő érdekelttséggel kíváncsiaskodik s kérdezi ismét: hogy leszünk hát, mit akarunk elérni és mit helyeslünk?

Kérdéshetett így, csak az imént b. Kaas Ivor ismét érdekes tudnivalókat az országházban Tiszától egy éljenzéssel fogadott interpelláció alakjában. Erre a kitűnő tollú bárót aligha nem az a körülmény indította, miszerint a keleti kérdés tárgyában eddig beadott interpellációk természete könnyen megengedte, hogy azokra a válasz olyan legyen mindig, mely a felizgatott kedélyek lecsillapítására csak annyi befolyással volt mint a városligetben magát agyon üldöző a jámbor török langyos limonádéja.

Kaas ur interpellációja az egész keleti kérdést felöleli, részletezi s tolyton kérdez. Sokat lehetne arra felélni, de aligha nem úgy járunk ezzel, mint a ki sokat akart markolni s nem markolt semmit. Majd elvállik mit kapunk s mennyire vagyunk szabadkezűek a panszláv tőrekvéséktől.

Avagy talán az eszükök elhallgatása mellett legfontosabb érdekeink is csak „sub rosa“ értendők? Meglátjuk Tisza válaszából, ha csakugyan nyertünk választ, legközelebb.

Hát addig? Azsiai kényelemmel szőrpölgessük a hűstőket, hogy el ne párologjunk a diplomaták agytékervényei furfangosan csavaros finomságának szemlélésé alatt.

Kadich Mátyas.

A háború.

Bukurestből jelentik e hó 21-ről: Az orosz csapatok elhelyezése még mindig tart, s a Dunán való főátkelés 10 nap előtt alig következtethet be, mivel még most sincs elegendő nehéz ágyú és hidhajó. Egy részleges átkelés azonban már előbb megtörténhetik Braila mellett. A nagyherceg főhadiszállása még egy hétig Plojestiben marad, aztán a Dunához tétetik át. Sok vezérkari tiszt már elutazott Giurgevóba, Turnu-Magurellibe és Slatinába. A románai posta- és távirdugy vezetését egy orosz ezredes vette át, kinek egyik fő feladata a levelezéseket ellenőrizni.

Az orosz vezérkari a montenegróiak leveretésének híre a legérzekenyebben érintette. Azt beszélik, hogy a dunai orosz hadsereget még 40,000 emberrel kell erősíteni, miszerint ezáltal pótolva legyen a román haderő, melyre — úgy látszik — nem számítanak komolyan. A korábbi lelkesedés kezd elenyészni, s általában azon vélemény uralkodik, hogy nehéz és hosszas harcok állnak a köztüben.

A muszák borsasztó veresége Karsnál.

A „Daily Telegraph“ a muszák egy óriási vereségéről értesít, melynek részleteit valószínűleg később fogja közölni.

Erzerum, jun. 19. Karsi hírek jelentik, hogy a muszák sikertelen támadást intéztek Zámár ostromában. — Miután heves tűzharc után rést sikerült löniek a váron, sürű csatarendben rohantak föl a magaslatra s szuronysegezve vetették magukat a törökre. A török szintén így fogadta s borsasztó irtóharc támadt. Az iszonyú mézárás után az első muszka zászlóaljak tönkretették; ezeket friss erővel váltották fel, melyet a török ép oly dühvel zúgott össze; következett a második, harmadik és még számtalan támadás, melyeket mind egyenlő erővel vert vissza a rendkívül neki bátorkodott vörörség. A harc iszonyuan véres és kétségbeesett volt. A muszka végül borsasztó veszteséggel volt kénytelen visszavonulni s a vörörség üldözésben roppant veszteségeket szenvedett. Karpott és Diarbekirből nagyszáma lovasság érkezett ma Erzerumba.

Penek, jun. 18. A muszka itt folytonosan hátra felé vonul. Mint utólagosan kiderült, a törökök a delibabai ütközetben keveset vesztek. E sereg Ardahan felé vonult.

A dunai mozgalmak.

A „D. T.“-nak sürgönyzik: Lomból jelentik jun. 18-áról a Duna ujra jelentékenyen esett s most a muszák átkelésének elhalasztására semmi ok sem fog fenn. Caernovodából, Kompanlankából hasonló sürgönyöknek. Brailát a muszák elhajták.

Sistovo, jun. 19. A muszka csapatok Zimnicánál összpontosítottak.

6 gyalog zászlóalj, 4 lovasdandár és két ütög tüzérség csatlakozott az itteni muszka sereghez, mely 3 zászlóalj gyalogságból és 2 dandár lovasságból állott.

Bécs, jun. 22. Biztosan állítják, hogy Ausztria Montenegro javára fegyveresen intervenálni semmi szin alatt nem hajlandó. Csak abba fog beleegyezni, hogy ez esetre, ha a porta tulszigora föltételeket szabna vagy a humanitás érdekei kívánának: Oroszország szerb területen átküldhessen segélycsapatokat Nikitának.

Konstantinápoly, jún. 22. Abdul Hamid szultán elhagyta Konstantinápolyt. A csatátérre megyen.

Bécs, jun. 22. A porta állítólag bizalmasan tudatta Ausztriával, hogy kész ennek netáni óhajára Montenegróval békét kötni, ha a tárgyalások néhány napnál tovább el nem húzódnak, s megegyezés esetén Ausztria a török határokat az orosz török háború befejezéseik montenegrói ortvátadások ellen fődözni igérkezik.

Bécs, jun. 22. A mozgósítási hírek tökéletesen alaptalanok. A közös pénzügyminiszter sugalmazta az illető levelezőket. E politikát saját szakállukra csinálták.

Bukurest, jun. 22. A „Vestev“ írja: Jól értesült

körökben azt hiszik, hogy két muszka hadsereg a háboru tartama alatt Romániában marad, hogy a magyarok elvesztették a kedvet, Ausztriát veszedelmes vállalatokba vonni.

Berlin, jun. 22. A „Köln. Ztg.“-nak jelentik Bécsből: Két hadművelet van kilátásban, egy figyelő hadtest felállítás a Erdélyben Románia ellen és egy sereg Szerbia és Bosnia ellen. A bevonulás még nincs szándékban, miért is a portához ez ügyben kérdés nem intézettek.

Konstantinápoly, jun. 22. Bajazid muszka helyőrsége szétugrasztott, rössint megadta magát.

Bécs, jun. 22. Egy itteni lap szerint a két határszéli hadtest felállítás a Muszkaország beleegyezésével történik.

Bécs, jun. 22. A „N. Fr. Presse“ egy 10-kén kelt erzerumi távirata szerint, szombat 12,000 török Sadikannál 20,000 oroszszal csatát vívott. A törökök megverettek s 600 embert vesztek, mire Delibabába kellett visszavonulniok. Mehemed pasa ferik-főparancsnon esedett. Kemball tábornok angol katonai ateahé nagy veszélyben forgott; a kozákok üldözték őt és kíséretét. Muktar pasa Köprüköbön van.

London, jun. 22. Mukhtar pasa táborából jelentik a „Standard“-nak junius 15-ről: A balszárny folyvást előrenyomul Ardahan felé. A jobb szárny jöllehet Alasgerdél vereséget szenvedett, ismét összetömrült és szintén előrenyomul. — Konstantinápolyban a kormány azt hiszi, hogy az oroszok junius előtt nem fognak átkelni a Dunán.

Konstantinápoly, jun. 21. A bajazidi távirat a törökök diadaláról még megerősítétre szorul. Mukhtar pasának semmiféle összelöközése nem volt az ellenséggel. A Duna mellől sem jelentenek figyelemre méltót. Azt hiszik, hogy Montenegro nemsokára le lesz verve. Egy suchum-kalei távirat jeleti, hogy a törökök Csamcsára vidékén újabb előnyöket vívtak ki. A lengyel önkényes sereg a harctérre készült indulni. Haszan herceg holnap fog a csatátérre menni.

Szláv lapszemle.

Az újvidéki „Zásztava“ „A plojestii látogatás“ feliratu cikkében Milán fejedelem utját Sándor cárhoz nem tartja csupán illemlátogatásnak, mert kíséretében ez esetben nem volnaak a szerb külügyér s a hadügyi miniszter. Sokkal komolyabb dolgok is szóba kerülnek ott a román Plojestiben Sándor és Milán között. Avagy tán hiába hozta volna áldozatát a hiába ontotta vérét Szerbia? Szerbia a mostani háboruban nem maradt szenvedőleg, mert a legfontosabb szláv nem a Balkán félszigeten. Szerbia volt az mely a mostani orosz-török háborút saját vérvél provokálta; s a midőn az oroszok mellé ma Románia is sorakozik, Görögország fegyverre készül, a bolgár legio szervezkedik s a búzsko Montenegro példátlan és egyenlőtlen harcot vi a véres Duga szorosban: miként tehető fel Szerbiáról, hogy mindezt ő öszefont karokkal nézze s a véres jelenetek körülötte békén és nyugton hagyassák őt. Szerbia nem marad nyugton senkinek, legkevésbé a magyarok kedvéért, kiknek szerete a törökök iránt s önzése és gyűlölete a szlávok iránt mindinkább kitűnik és bezibonyul. Plojestiben mind erről lesz szó s akként fog az ott tárgyalatni, amint azt az orosz s a szerb érdekek méltósága megkívánja. Ily szempontból itélve meg a dolgot: a szerb fejedelemnek látogatása az oroszok cárijánál legyen tüdőzővel!

Roman lapszemle.

A bukuresti „Romanul“-ban levelezés alakjában egy cikksorozat indult meg, ezuttal a magyar-török testvérülés ellen. A levél írója, a zernesti ősz bajnok a magyarokat 40 év előtt gyűlölete hangján vadak, azsiaiaknak nevezi. Ezt pedig — mint mondja — joggal teheti, mert a magyarok Európa szine előtt bebizonyították s ma is fennen hirdetik, hogy testvéreik a törököknek, továbbá az első magyar diplomata, báró Sennyei az országgyűlési szószekekről nyilatkozta, hogy a magyar birodalombeli népek közigazgatása — azsiai!

Ezután a levelező párhuzamot von a magyarok és törökök közt; pl. a törököknek van koránjuk s ennek rendelete szerint kormányozzák a leigázott keresztény népeket; a magyaroknak is van Apr. és Compl. s ezek szolgálnak irányadól a népek elnyomásában. Most az etnografusok zavarba fognak jöni, mert nem tudják, hogyan nevezék e fajt: elmagyarosodott törökök, vagy eltörökösödött magyarok? A további összehasonlítást szerző a jövő számokra tartja fenn s ez utal csak a következőkre kívánja figyelemzetni a keresztény olvasó közönséget:

A keleten lakó keresztényeknek, kik a féldold barbár jarma alatt nyögnek, vannak még szenvedő testvéreik a szent István királyságában is, kik hasonlóan várják a szabadság hajnalát, mert az Erdély, Bánság és Magyarországban lakó románok sorsa egy hajszállal sem jobb a török fensőség alatt élő keresztény népekénél.

Legujabb versio Petőfiről.

Tisztelt szerkesztő ur!

Midőn minden lap tele van a Petőfiről adatokkal, hivatva érzem én is magamat egy Petőfíre vonatkozó történet közlésére, főleg azért, hogy e történet a jelenben köz-szájon forgókkal egázon ellenkező nézetem szerint a valószínűséget leginkább megköze-

lítő. A történetnek magva az, hogy Petőfi Sándor csakugyan meghalt a segesvári csatátérén és az „ördög hidja“-hoz közel lévő közös sírban nyugszik. Erre a következő adatokból lehet biztos következtetést vonni:

Egy segesvári Eisenburg nevű szász karosony tájt veszprémi születésű, volt szabadságharcos, jelenben vasuti vállalkozó Gondor Sándorral barozgatva, beszélgettek a lezajlott szabadságharcról. A Gondor által elmesélt epizodokra a szász így válaszolt: „Ez még mind semmi; mi öltük meg atyámmal Petőfit, gyűrtje még most is nálam van.“ Gondor ezen szavak hallatára mindent megkísértett, hogy a gyűrt s hátán a szász kezében volna Petőfinék valamely irata, kére kerithesse, de a circumspectus szászt még a gyűrt megmutatására sem tudta rávenni. Ezután a szásznál fogadott lakást és kosztot azon reményvel, hátha ez uton sikerülni fog biztos tanujelt, bővebb felvilágosítást szerezni. Csakugyan meg is tudta a következőket:

Nevezett szász, ki akkor 16 éves volt már, néhai atyjával a harc lezajlása után az elesetteket temetni, illetőleg requirálni pár oláh-ogány kíséretében kimentek a harctérre. Itt az „ördög hidja“ körül egy sebesült honvédtisztre találtak, ki őket meglátva, a hid felé tántorgott s kit a hidnál utól is értek. Nevezett tiszt, midőn utolérték, azt mondá: „En Petőfi vagyok; ne bántsatok, mert még szolgálni kívánok hazámnak!“ Azonban az idősebb szász felelet helyett ásójával föbődött és egy csakugyan az elesettek számára készült sírgödörbe tasztotta, s midőn ujján egy gyűrt vett észre, le akarta huzni, de nem boldogultván, ujjastól levágta. Ezen gyűrtre rá van metzevo Petőfi neve és két, egymással szembe fektetett kard.

Gondor a hallottakat tovább adni nem akarta, mig még töbnek is nem jó nyomára. Most azonban újból színe kerülve a Petőfi-kérdés, értesítette az erszébvárosi törvényészeket, mely azonnal hozzá is fogott a nyomozáshoz, a szászt elfogatta s nála kutatás után a gyűrt is megtalálta.

Ezek után, minthogy hírszerint Petőfi baloldalába Pestről eltávozása alkalmával egy három hüvelyk hosszú piros selyemszűrőt fűtetett be, hogy ha elesnék, annál inkább feltalálható legyen, — hihető, hogy hamvai fel fognak találatni, főleg mivel a szász a törvényészeknél tett vallomása szerint a helyre pontosam emlékszik.

Az egész történet véletlenül jutott tudomásomra. Ugyanis Kolozsvárról utazva hazafelé folyó hó 13-án, Segeevárt egy utazó száll be a vasuti kocsiába. Kis szűnet után beszédbe elegyedem vele s a szokásos „kihez legyen szerencsém? — honnan, hová?“ kérdésekre elbeszélte, hogy ő Gondor Sándor, tegnap (12-én) Erszébvárosban volt a Petőfi ügyében. Vége elbeszélte a fennebb már elmondottakat, melyeket szives elbeszélése után, van szerencsém a t. szerkesztő urnak megküldeni, s midőn ezen, mindenesetre figyelemre méltó, habár szomorú, de valószínű alapokon nyugvó hírek becses lapjában szives közlésére felkérem, teljes tisztelettel vagyok

Lécfalván, 1877. jun. 21-én

Bodor Tivadar.

Sepsi-Szentgyörgy város képviselő közönségének folyó év és hó 24-én hozott érdekes határozata.

2.) Olvastatik 258. szám alatt beérkezett, 38 képviselő bizottsági tag által aláírt következő indítvány: „Tekintettel arra, hogy Háromszék- és Brassó megye főispánja méltóságos Szentiványi Gyula ur azon időben is, midőn városunk élén mint főispán állott, annak anyagi és szellemi előhaladására annyit tett, mennyi akármelyik városi polgárnak díszére válnék,

tekintettel arra, hogy a főispán ur azon időben, midőn Háromszék megye kikeresztésé Sepi-Sztyörgy központtal a kormány és törvényhozás előtt vita tárgya volt, minden befolyását felhasználta arra, hogy városunk megyei központ maradjon, tekintettel arra, hogy igen tisztelt főispánunk városunknak ma is legjobb barátja és pártfogója, annyira, hogy ezen nagybecsű vonalom jövőre is kezeséget nyujt nekünk arra nézve, hogy városunk mint legjobb pártfogóját tekintheti benne:

ezen érdemek elismerésül mondja ki a közgyűlés, hogy Szentiványi Gyula főispán urat S.-Sztyörgy városa dispolgárává választja.“

Ezzel kapcsolatosan indítványoztatik, hogy „m. kir. vallási és közoktatástügyi miniszteri tanácsos: Szász Károly, a hazán, Szász Károly, az író, ki Sepi-Szentgyörgy városa emelkedése és fejlődésének alapkövét a „Székely Mikó-tanoda“ létrehozásának kezdeményezése által tette le: halás elismerés jeléül dispolgárrá választassék és mindazon jogokkal, melyet őt mint ilyen megilletik, felruháztassék.“ A képviselő közönség mind, két indítványt egyhangulag határozattá emeli és felhatalmazza a város;